

KRONIKA CODZIENNA

Wychodzi codziennie wyjąwszy niedziele i dnie świąteczne, o god. 2. w południe.

Redakcja i Administracja przy ulicy Sobieskiego, 1. 4, gdzie sklep J. S. Jürgensa.

Prenumerata z przes. poczt. rocznie 14 złr.
półrocznie . . . . . 7 „ 50 c.
czwórtrocznie . . . . . 3 „ 20 „
miesięcznie . . . . . 1 „ 20 „

Prenum. miejscowa wynosi miesięcznie 1 złr.
czwórtrocznie . . . . . 3 „
półrocznie . . . . . 6 „
rocznie . . . . . 12 „

Inseraty obliczają się po 6 ct. od miejsca jednego wiersza (petit.)

Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Manuskryptów nie zwraca się.

Numer pojedynczy 5 centów.

Od wydawnictwa.

Prenumerata na miesiąc **Wrzesień** wynosi we Lwowie . . . . . 1 zł.

Na prowincji z przesyłką . . . 1 „ 20 ct.

Od 1go Września do końca roku na prowincji z przesyłką 4 zł. 70 ct.

Prosimy o wczesne odnowienie przedpłaty, aby nie było przerwy w ekspedycji.

Równocześnie z prenumeratą na „Kronikę Codzienną“ można przysyłać prenumeratę na „Szczytkę“.

Telegramy „Kroniki Codziennej“.

Podajemy powtórnie telegram z Belgradu umieszczony w niektórych numerach wczorajszej „Kroniki“ z błędami, sensu jego zmieniającymi.

Belgrad 3. września (urzęd.) Turcy odparci na lewy brzeg Morawy, atakowali od rana w piątek serbskie prawe skrzydło wszystkimi swymi siłami. Podczas bitwy Serbowie trzymali się na stanowiskach. Następnie wobec trzykrotnie przemagającej siły tureckiej cofnęli się do oszańcowanych stanowisk pod Aleksinaczem i Deligradem. Wiadomość o zdobyciu Aleksinaczu jest fałszywą; ponieważ Turcy nie znajdują się nigdzie na prawym brzegu Morawy. Na lewym zaś brzegu systematycznie opustoszała i palą wszystkie miejscowości.

Dragal Risano d. 3. września po południu. Znaczna ilość Turków wpadła do Grahowej w Czarnogórze; spaliła trzy wsie, a mieszkańców wymordowała.

Lwów 5go września.

Nowa sprawa p. Stremajera. Gimnazja lwowskie, w których język polski jest wykładowym, oddawna prosiły, aby im

pozwolono otworzyć klasę przygotowującą do wstąpienia do szkoły gimnazjalnej. Prośba ta, jak wszystkie nasze w sprawie szkół, leży dotąd na biurku p. ministra, a może spoczywa już w koszu. Jedyną odpowiedzią na tę prośbę, jest zaprowadzenie podobnej klasy w lwowskim gimnazjum niemieckim, które jak wiadomo jest najskuteczniejszym pionierem germanizmu między żydami we Lwowie. Pan Stremajer widocznie nie opuszcza żadnej sposobności, przy którejby nam mógł jak najdotkliwiej dokuczyć.

Wczoraj podaliśmy wyciąg z listu umieszczanego w Bohemii, w którym dziennik ten donosi o rokowaniach Hohenharta i Starkenfelsa z Czechami. Podaliśmy zarazem, że czeska „Politik“ zaprzecza stanowczo, jakoby rokowania takie istniały. Okazuje się istotnie, że list o rokowaniach, tak, jak go „Bohemia“ podaje, jest dziełem półurzędowym, skomponowanym w celu zastraszenia tej partii niemieckiej, która przygotowuje opozycję w sprawie ugody węgierskiej.

Dowodzi jednakowoż list ten jasno, czego się Niemcy i rząd wiedeński najbardziej w tej chwili obawiają: zbliżenie się Polaków do Czechów jest tą złą, która im nie daje spać spokojnie. I jakkolwiek dotąd rokowań żadnych nie było, to głosy dziennikarstwa opozycyjnego świadczą, że porozumienie się jest możliwem, a w każdym razie w obecnej chwili koniecznem.

Autorem listu w „Bohemii“, wdzięczni tylko być możemy; ponieważ rozsądnych Niemców on nie odstraszy od walki przeciw nałożeniu większych ciężarów, a opozycji wskazał bardzo jasno, czego się gabinet dziś obawia, i którą drogą do jego obalenia.

Dzienniki czeskie zaprzeczając pogłosce o rokowaniach, nie dodają wcale, jakoby te rokowania absolutnie nie były możliwymi, a zresztą gdyby nawet nastąpić miały, to zapewne nie będzie racji spieszyć się z wyjawieniem ich przedwczesnem.

W Czechach zostaną rozpisane wybory uzupełniające do Rady państwa, ale dopiero po otwarciu nowej sesji, jeżeli delegaci czescy do dni 14 po otwarciu nie pojawią się w radzie. Dotąd bowiem mandaty posłów czeskich, są jeszcze ważne. Wzywano ich wprawdzie w lutym b. r., aby się zjawili w radzie przed upływem dni 14 od daty wezwania, pod grozą unieważnienia wyborów, ale Rada państwa została zamknięta, zanim owe dwa tygodnie minęły. Eksperyment ten musi się przeto powtórzyć podczas najbliższej sesji.

Sejm węgierski zbiera się jak wiadomo d. 28. września; rada państwa ma być także w tym dniu zwołana, jednakowoż zależy to jeszcze, jak donosi „Presse“. od uchwały rady ministrów, która się odbędzie po powrocie Lassera do Wiednia. Urlop Lassera skończył się d. 31. sierpnia, temi dniami przeto odbędzie się owa sesja ministrów.

W sejmie kroackim aresztowanie Axentiewicza wywołało burzliwe zajście i interpelację wystosowaną do bana. Korespondent „Pressy“ powiada, że potwierdzenie nakazu osadzenia Axentiewicza w więzieniu nastąpiło w skutek aktów prokuratury i rewizji odbytych w mieszkaniu Axentiewicza. Zarzuty czynione mu przez prokuratora są podług korespondenta „Pressy“ następujące:

„Na podstawie zeznań świadków przedstawia prokurator państwa Axentiewicza jako indywidualność dla państwa niebezpieczną, jako człowieka wspierającego słowem i środkami pieniężnymi niebezpieczne agitacje serbsko-rosyjskiego szowinizmu. Axentiewicz jest członkiem serbskiej Omladiny i zostawał w ciągłej komunikacji politycznej z Mileticzem i Risticzem. Można go uważać za głowę Omladiny w Sławonji. W książce do kopiowania znaleziono u Axentiewicza kilka listów do Mileticza, z których jeden jest tej treści, że powiodło się założyć w Esseg pismo polityczne dla specjalnie serbskich interesów i dla odpięrania kroackich

napaści na serbskie sprawy. Znaleziono także klucz do pisma szyfrowego, które jednak według zeznania Axentiewicza służyć miało tylko do korespondencji handlowej. Mówią, że w kilku szyfrowanych listach Mileticza znajdują się wzmianki o zakupie prochu.

Choć w Konstantynopolu przeważa jeszcze stronnictwo wojenne, życzące sobie zakończyć wojnę stanowczym faktem, jak np. zdobyciem Aleksinaczu, to jednak jest nadzieja iż w niedalekiej przyszłości będzie musiało ustąpić stronnictwu będącemu za pokojem. Posłowie bowiem angielski i austriacki nalegają na Portę aby wojska swe pozostawiła pod Aleksinaczem i przez dalsze posuwanie się nie wywołała zakłóceń europejskich. Rosja bowiem będzie mogła znieść lekkie upokorzenie Serbji, ale nie przystanie na jej osłabienie, a tembardziej zniszczenie. Przytem skarb turecki jest wyczerpany a wojsko nieprzygotowane do jesiennej kampanji. Rosyjski „Chargé d'affaires“ miał również otrzymać polecenie oświadczyć w wezyrowi, tymczasowo w formie nieurzędowej, że Rosja pod żadnym względem nie przystanie na zajęcie serbskiego terytorjum przez wojska tureckie i ma nadzieję, że wysoka Porta upieraniem się przy tym zamiarze nie zechce pokojowych usiłowań mocarstw sprowadzić na inne tory i uniemożliwić tem dalsze układy.

Wobec takich ewentualności można spodziewać się, że układy pomienione, bardzo zresztą dotąd kulawo posuwające się, przynajmniej przetrwają nie zostana. Lada dzień można spodziewać się zawieszenia broni, co tak jak i przewłóczenie układów leży w interesie Rosji, która z dniem każdym silniejsza stanowisko w Serbji zajmuje i pomimo pokojowego niby usposobienia cara już dziś znajduje się bardzo zaangażowaną w kwestji serbskiej nie tylko pod względem dyplomatycznym, lecz nawet militarnym. — Dzienniki rosyjskie głoszą, że ostatnie powołania, chociaż nie stanowcze, serbskiego oręcza, zawdzięczają Serbowie wyłącznie oficerom rosyjskim. Jak to pogodzić z głośną wypowiedzianą przez gabinet petersburski

Obrazki kalifornijskie

Bret-Harta.

MIGGLES.

(Dokończenie)

Ochotników nie zabrakło. Za chwil kilka Juba Bill był jak drugi Kaliban zajęty noszeniem drzewa dla swej Mirandy. Konduktor tłukł kawę na werandzie. Muje wyznaczono delikatne zajęcie: krajałem szynkę. Sędzia wspierał wszystkich dobrym humorem i długimi radami. A gdy Miggles wspólnie z sędzią i jeszcze jednym z podróżnych nakryła stół i wystawiła wszystkie naczynia fajansowe, które posiadała, byliśmy jak najlepiej usposobieni.

Nie zważano ani na ulowę smagającą po szybach, ani na wicher, który się przez komin przedzierał, ani na obie damy szepczące gdzieś w kącie przy satyrycznym komentarzu sroki skrzeczącej z wyższego stanowiska.

Igrający wielki płomień na kominku jasno oświecał komnatę i ujrzelśmy, że ściany były wytapetowane ilustrowanymi czasopismami, ułożonemi z kobiecym gustem i zrozumieniem. Meble były improwizowane ze starych skrzyń i pak od towarów obitych perkalą lub skórą zwierząt. Fotel niedołężnego Jima był zręcznie zrobiony ze starej beczki od maki. Czystość wszędzie nadzwyczajna i całe urządzenie długiej komnaty, pokazywały, że właścicielka ma pojęcie o malowniczności.

Uczta była tryumfem sztuki kulinarnej, co więcej, był to tryumf w znaczeniu towarzyskim. Miggles posiadała takt niepospolity. O wszystkich sama pamiętała i to z taką swobodą, żeśmy nawet nie podejrzewali by coś przed nami ukryć chciała.

Mówiliśmy o wszystkim, o naszych zamiarach, o podróży, o pogodzie, o nas samych, o wszystkim — tylko nie o gospodarstwie i gospodarzu. Musimy prztem wyznać że sposób wyrażenia się Miggles nie był wcale elegancki, bardzo rzadko gramatyczny, a nawet używała czasem sposobów mówienia, które są zwykle pozostawione brzydkiej połowie rodu ludzkiego. Ale towarzyszyło temu takie iskrzenie się jej zębów i oczu i taki śmiech potem następował, śmiech Miggles właściwy — taki wesoły i serdeczny, że atmosfera moralna wnet przezeń oczyszczoną bywała.

Podczas jedzenia usłyszeliśmy szelest gdzieś z boku, jakby się ciało jakieś ciężko tarło o ścianę zewnętrzną budynku. Zaraz potem słychać było skrobienie i drapanie drzwi.

— To jest Joachim — odpowiedziała Miggles na zapytanie oczu naszych; — życzyście go sobie zobaczyć?

Nie było czasu na odpowiedź, a już drzwi otworzyła i wszedł szary, na wpół wyrosnięty niedźwiedź, który się wnet podniósł na tylne łapy, zwiesił przednie i ułożył je w znanej pozycji żebracej. Z pewnym wyrazem uwielbienia patrzył na Miggles i w całej postawie i ruchach przypominał bardzo Juba Billa.

— To jest mój pies opiekuńczy — rzekła Miggles. O, on wcale nie kasa — do dała zobaczyć, że obie damy schowały się do kąta. — Nieprawdaż, stary Toppy? mówiła dalej zwracając się do rozumnego Joachima. — Trzeba wiedzieć, dzieci — rzekła zwracając się do nas po nakarmieniu i wyrzuceniu Ursy Miron za drzwi — trzeba wiedzieć, że to szczęście wasze, iż Joachima nie było na stanowisku, gdyście do nas przyszli.

— Więc gdzież się znajdował? — zapytał sędzia.

— Był ze mną — rzekła Miggles. Miły

Boże! on biega za mną po całych wieczorach, jak człowiek.

Przez chwilę milczeliśmy i słuchaliśmy gry wiatru. Być bardzo może, że wszystkim stanął w myśli obraz jeden — jak Miggles w towarzystwie dzikiego opiekuna wędruje po mokrym lesie.

Sędzia powiedział coś o Unie*) i jej lwie. Był to komplement, który Miggles przyjęła ze zwykłą, spokojną powagą.

Czyż ona nie nie zauważyła z uwielbienia, którem ją otaczano? Szczegółnej adoracji Juba Billa, nie mogła przecież nie zauważyć.

Nie wiem tego — lecz jej sposób znajdowania się, dokładnie wykazywał, że nie myślała wcale o różnicy płci w naszym towarzystwie. Było to okropnie upokarzające dla młodszych jego członków.

Wypadek z niedźwiedziem nie wpłynął wcale na polepszenie opinii o Miggles w żeńskiej części naszego towarzystwa. Nasze niewiasty rozpostarły po jedzeniu takie zimno naokoło, że całe pęki mokrych jodłowych gałęzi, dorzuconych do ognia, nie mogły go rozpędzić.

Uczuła to Miggles; i raptownie powiedziała, że czas już odpocząć. Damom oddała łóżko swe w sąsiednim pokoju na usługi.

A wy dzieci musicie się rozłożyć koło ognia, tak jak wam się uda — powiedziała — mam tylko jedną sypialnię.

Nasz rodzaj — pod tem rozumiem silniejszą połowę ludzkości — jest wolny, w ogólnem mniemaniu od zarzutu ciekawości. Lecz zmuszony jestem wyznać, że zaledwie się drzwi za Miggles zamknęły, zebraliśmy się w kupkę szepejąc, uśmiechając się, robiąc śmiałe przypuszczenia, podejrzenia, tyśiączne sądy o pięknej gospodyni i o jej dziwnym towarzyszu. Obawiam się nawet,

*) Bohaterka Spensera „Królowej wrózek“.

żeśmy dotknęli tem sparaliżowanego idjota, który jak milczący Memnon na tronie siedział pomiędzy nami i patrzył beznamiętnie, spokojnie oczyma przeszłości na naszą pustą gadaninę. Wśród ożywionej rozmowy drzwi się otworzyły i ukazała się Miggles znnowu.

Lecz nie była to już ta sama Miggles, która kilka chwil temu oślepiła nas swem ukazaniem się. Powieki miała spuszczone, i z koldrą na ręku zawieszoną, zaważała się przez chwilę na prog. Zdawało się, że całą swobodę zostawiła w sypialni. Weszła do pokoju, wzięła mały stółek, postawiła go przy fotelu Jima, zawiązała się w koldrę, usiadła na nim i rzekła:

— Jeżeli wam to wszystko jedno, dzieci, to przenocuję tutaj, bo i tak mało jest miejsca.

Wzięła zwiędłą rękę idjoty do swojej i wpatrzyła się w przygasający ogień.

Zachowaliśmy milczenie, powodowani instynktowym przecuciem, że zbliża się chwila zwierzeń poufnych, a może zawstyżeniu poprzednią naszą ciekawością. Ulewa trwała ciągle, deszcz uderzał bez przerwy po dachu i niekiedy jakiś podmuch silniejszy wicher wydobywał ogień z popiołów na kominku.

W tem, podczas chwilowego spokoju żywiołów, Miggles podniosła głowę, odrzuciła włosy na ramiona, zwróciła swą twarz do nas i zapytała:

— Czy żaden z was mnie nie zna?

Nie było odpowiedzi.

— Przypomnijcie sobie. W r. 1853 mieszkałam w Marysville*). Każdy znał mnie tam i każdy miał do tego prawo. Trzymałam salon tańców aż do chwili, w której z Jimem żyć zaczęłam. Jest temu lat sześć. Być może, iż się od tego czasu zmieniłam.

*) Kopalnie złota oślawione ze swych złych obyczajów.

zasadą nieinterwencji, to zapewne w swoim czasie wytłumaczy Europie dyplomacja. — Tymczasem niezależne dzienniki zachodnie takie postępowanie Rosji teraz już bez ceremonii uznają za „malą fides“ i za skandal międzynarodowy. Jeden z dyplomatów tureckich, gdy omawiano sprawę coraz większego napływu oficerów i żołnierzy rosyjskich, miał zapytać: „Czy Rosja prowadzi już z nami wojnę?“ Bo też rzeczywiście tak jak rzeczy obecnie stoją, armję serbską można poczytywać po prostu za awangardę rosyjską.

Głosy dziennikarstwa angielskiego o zmianie tronu w Turcji. Angielskie dzienniki zajmują się obecnie kwestją, o ile zmiana tronu w Konstantynopolu wpłynie dodatnio na pokojowe usposobienie Europy.

„Standard“ twierdzi, że detronizacja Murada nie wpłynie zupełnie na zmianę dzisiejszej sytuacji. „Zastąpienie nominalnego naczelnika rządu rzeczywistym, może tylko o tyle zainteresować narody, że musi ona przyspieszyć załatwienie groźnych kwestyj między Portą a powstańcami krajami... W tej dla Turcji krytycznej chwili zależy wiele od tego, czy Abdul Hamid II. potrafi ocenić, ile ma się od przyjacieli Anglii spodziewać, a ile jej gniewu obawiać; czy zrozumie, że nie podamy mu ręki w razie oporu wobec słusznych żądań jego ludów, i nie będziemy uczestniczyć w żadnym projekcie, dążącym do złupienia go lub poniżenia“.

„Daily News“ sądzi, że zmiana tronu w Turcji była dawno przewidziana i że prośba medjacyjna Serbji przyspieszyła ją tylko. Abdul Hamid winien zrozumieć, że przyszedł do swego stanowiska wśród okoliczności, które nie pozwalają mu ignorować wskazówek państw życzliwych.

„Times“ rozważa się nad kwestją, czy wstąpienie na tron nowego sultana sprzyjać będzie tendencji pokojowej. Zdaje się, że rada nie byłaby powołała Abdul Hamida na tron, gdyby nie miała pewności, że tenże będzie podzielał jej zdanie.

„Daily Telegraph“ mniema, że detronizacja Murada była dlatego konieczną, ponieważ w rokowaniach pokojowych Turcja musiałaby być reprezentowaną przez rzeczywistego władcę, a nie przez nieokreśloną rejencję. Jakkolwiek zdarzenie to było nieuniknione, mimo to ma ono w obecnej chwili jeszcze swoje polityczne przyczyny.

„Morning Post“ w końcu rokuje Turcji z powodu zmiany tronu najpomyślniejsze skutki, podczas gdy „Morning Advertiser“ wysnuwa z tego zdarzenia wniosek, że Porta zamierza przedsięwziąć obecnie kroki stanowcze.

Uroczystość Sulamika. Korespondent „Tagblattu“ przesyła temuż dziennikowi następujący telegram: „Wczoraj (w piątek) w południe, został Abdul Hamid niejako duchownie na sultana wyświęcony,

udawszy się w towarzystwie wysokich dygnitarzy państwowych i wojskowych do moszei na przedmieściu Eyub, aby tamże odprawić zwykłą południową modlitwę, zwaną „Sulamik“. Żadnemu chrześcijaninowi ani żydowi nie wolno było podówczas znajdować się w tej muzułmańskiej świątyni. Sultán zajął tu miejsce w osobnej, dla władców osmańskich zbudowanej, na podwyższeniu umieszczonej niszy (Kesk) do której prowadzą schody. Sultán był w uniformie marszałka, nie miał jednakże szabli, bo nie miał jeszcze do niej prawa przed spełnieniem właściwej w tej mierze uroczystości. Wojskowi znajdujący się przy jego boku, byli również bez broni. Gdy sultán zajął swe miejsce w niszy, przystąpił Iman (kanozieja) do ołtarza (Minbar) i wygłosił ztąd do zgromadzonych w arabskim języku przemowę, w której wspominał o działalności proroka ku zbawieniu ludzkości, zwracając zarazem uwagę obecnych na to, że religja wkłada na nich obowiązki, by i wobec następcy proroka zachowali te samą cześć i posłuszeństwo, jak wobec proroka samego. Mowę tę zakończył następującymi słowami: Niech Bóg na długie czasy zachowa naszego padyszacha Abdul Hamida, następcę sultana Abdul Medzyda i sultana Mahmuda II.“ (Imion zmarłego Abdul Aziza i zdetronizowanego Murada ze względów politycznych nie wymieniono.) Po tem przemówieniu rozpoczęło się właściwe nabożeństwo, którego przebieg był następujący: Po przemówieniu opuścił Iman ołtarz i przystąpił do pulpitu przeznaczonego na modlitwę. Podczas gdy sultán pozostał w swej niszy, zgromadzeni otoczyli Imana, który wołał głośno: „Allah achbar“ (Bóg wielki!) a obecni powtarzali głośno te słowa. Potem złożył w krzyż ręce na piersiach a zgromadzeni uczynili toż samo. Następnie wszyscy rzucili się na ziemię, uderzyli po kilkakroć pokłony, poczem Iman zaintonował modlitwę: „El Hamd Lilah!“ Po ukończeniu tej modlitwy podano Imanowi egzemplarz pisanego koranu, z którego Iman odczytał pewien ustęp, następnie wszyscy rzucili się na ziemię, a powstawszy powtórzyli jeszcze raz modlitwę „El Hamd Lilah“, poczem znowu odczytano jeden ustęp koranu. W dniu, w którym nowy sultán bierze udział w tem nabożeństwie, wzywa Iman po odczytaniu drugiego ustępu z koranu, aby zgromadzeni wnieśli modlitwę do Boga za to, że dał państwu łaskawego władcę a wierze obrońcę. Modlitwę tę układa sam Iman i odczytuje takową, a zgromadzeni powtarzają każde słowo. W końcu wszyscy wznoszą ręce do góry wołając: Amin! Amen (Amen, Amen) i uroczystość Sulamika skończona.

Abdul Hamid II.

Paryski dziennik „Gaulois“ podaje następujące wiadomości dotyczące samej osoby nowego sultana.

Abdul Hamid, drugi syn Abdul Medzyda urodził się 22 września 1842 r. Matka wcześniej go odumarała; ale stał się ulubieńcem drugiej żony swego ojca, która nie mając własnych dzieci, zapisała mu cały

swój bardzo znaczny majątek. Tak on, jak i starszy brat jego Murad, w młodości nie się nie uczyli, przepędzając czas tylko z niewolnikami, równego z nimi wieku. Zaledwie wyszli z lat młodzieńczych, wprowadzono ich w życie haremowe, które też przedwcześnie podkopało zdrowie słabszego Murada, podczas gdy Abdul Hamid, dzięki swej konstytucji, zdołał oprzeć się truciznie. Gdy oba bracia doszli lat dwudziestu, mądrość ich ograniczała się na znajomości arabskich i tureckich znaków pisemnych i dopiero podróż do Europy na wystawę paryską w r. 1867 w orszaku wuja, sultana Abdul Azisa, rozbudziła w nich chęć do nauczania się cokolwiek po francusku. Abdul Hamid okazał przy tem większą zdolność pojmowania aniżeli brat jego; pochwytał on wtedy rozmaite ułamki francuskich frazesów, które i teraz lubi wplątać do rozmowy. Jedynymi cudzoziemskimi książkami, znajdującymi się w jego bibliotece, złożonej z dzieł arabskich i tureckich, jest francuska gramatyka i francuski słownik. Podczas pobytu swego w Europie, terazniejszy sultán polubił polityczną jeografję i powróciwszy do ojczyzny, zajął się zbieraniem map.

Abdul Hamid nosi odzież europejską i tylko fez zatrzymał, którego nie cierpi, ale jako dobry Turek zaniechać nie chce. Jest on zręcznym szermierzem i gimnastykiem i rzadko siada na krześle, nie spróbowałszy pierwsi, czy je podniesie wyciągniętą ręką, ażeby okazać swą siłę.

Pogłoski, że jest pijakiem i marnotrawcą, są fałszem; jest on przedję sknerą i prowadzi życie najskromniejsze. Obok swej legalnej żony, trzyma jedną tylko faworytę, a na resztę odalisk w haremie nie zwraca uwagi. Lubi wszelkiego rodzaju zwierzęta domowe, a zwłaszcza ptactwo. Ma papugę kakadu, z którą całe godziny przepędza. Zajmują go również zwierzęta wypchane: węże, jaszczurki, małpy, a niedawno zajął się zbieraniem motyli i chrząszczy.

Oprócz tego nie zaniedbuje żadnej sposobności nabycia pięknej broni i w letnim swym pałacu nad Dardanelami posiada bardzo cenny mały arsenał. W pałacu tym mieszkał on zwykle z żoną swą i dwójkiem dzieci, sześciolatnim chłopczykiem i trzyletnią dziewczynką, dopóki w kwietniu bieżącego roku nie wplątał się w spisek wezyra Mahmuda i Szeika Hassana przeciw Abdul Azizowi. Ażeby łatwiej przyjąć liczących odwiedzających przeniósł się do przestronnego domu wiejskiego, do którego drogi wkrótce mówić się zaczęły bejami i ulemami.

Hamid jest ściśle prawowiernym maho-metaninem. Nie zaniedbuje on żadnych praktyk religijnych i popisuje się swoją pobożnością. Jeżeli w czasie nabożeństwa znajduje się w domu, każe rozkładać dywan na ziemi i wobec wszystkich odmawia modlitwy. Co jednak nie przeszkadza mu wydawać jednocześnie rozkazy służbie, lub witać się ze znajomymi. Gdy jeszcze mieszkał w pałacyku Kiahat Hodne miał coś w rodzaju domowego kapelana, którego traktował jako

nadwornego błazna, ubierał w pstre suknie i pomimo jego charakteru pobudzał do rozmaitych szalonych wybrzyków. O Szeik-ul-Islamie miał się również wyrazić w sposób nie bardzo budujący. Gdy doprowadzono do tego, że szeik upadł, miał on powiedzieć że „stara świnią“, — wyrażenie u Turków najpogardliwsze — przestała rządzić.“ Do gaurów w ogóle nowy sultán wstrętu nie czuje; tylko Grecy nie znajdują u niego żadnej łaski i jest tego przekonania, że w całym Konstantynopolu niemasz ani jednego uczciwego Greka.

WOJNA.

Z serbskiego teatru wojny nie mamy do tej chwili żadnych bliższych doniesień o dalszych rezultatach bitwy na lewym brzegu Morawy, o której doniosła wczorajsza nasza depesza. Depe za ta opiewa niezawodnie dla Serbów niepomysłnie, przyznając się oni bowiem, iż przed trzy razy większemi tureckimi siłami cofnąć się musieli do obwarowanych pozycji Aleksinaczu i Deligradu, co dowodzi iż zewnętrzne szanse dostać się musiały częściowo w ręce Turków. Czy i jak dalece dalszy los wojny zostanie przez klęskę tę rozstrzygniętą, tego jeszcze przed nadejściem bliższych szczegółów powiedzieć nie można, zależy to bowiem głównie od ważności szanów przez Turków zajętych.

Według korespondenta do „Daily News“ są fortyfikacje Aleksinacza i Deligradu nadzwyczaj silne, a zdobycie ich mianowicie z lewego brzegu Morawy ma należeć do rzędu rzeczy niemożliwych. Wiadomość o zdobyciu Aleksinacza przez niektóre dzienniki podane, nie zdaje się zatem zasługiwać na wiarę, fortec bowiem, mianowicie zaś fortec nowego systemu nie bierze się tak łatwo, jak o tem świadczy oblężenie Paryża, Metz, Strassburga i Belfortu.

Niektóre dzienniki idą w zapale swoim dla Turków tak daleko, iż twierdzą, że sześciogodniowy bój pod Aleksinaczem był tylko szeregiem klęsk serbskich a zwycięstw tureckich, wyciągając z tego twierdzenia dalszy wniosek, że Turcy nie z musu ale jakoby w skutek jakiegoś nadzwyczaj sprytnie obliczonego planu przenieśli walkę na prawy brzeg Morawy. Owoż, według doniesień korespondenta do „Daily News“ znanego z swej rzetelności i wojskowych wiadomości p. Kelly, jeszcze z czasów wojny francuskiej, miała się rzecz zupełnie inaczej. P. Kelly, który brał osobiście udział, w bitwach ostatniego dnia, i pod którym konia nawet zabito, twierdzi, że zwycięstwo Serbów było stanowczem, jakkolwiek zużycie serbskiego żołnierza nie pozwoliło Czerniawowi wyzyskać wygranej w sposób dosadniejszy.

Oporając się na doniesieniach tegoż korespondenta, opisującego szczegółowo potężne fortyfikacje Aleksinacza nie możemy uwierzyć wiadomości przez „Gaz. lwow.“ z prywatnego źródła podanej a donoszącej o zajęciu przedmostowego szanica tuż na przeciw Aleksinacza nad rzeką Stryjowicą położonego. Również musimy powątpiewać o

Zmieszkała się tem trochę, że nikt jej nie zna. Odwróciła znów głowę do ognia i milczała przez kilka sekund. Potem zaczęła mówić przedję:

— Patrzcie, a ja myślałam, że przecież któryś z was znać mnie musi. Zresztą, nic mi na tem nie zależy. Oto, co chciałam powiedzieć: Jim — wzięła tu jego rękę w swoje obie — Jim znał mnie także dobrze, i wydał z mojej przyczyny bardzo wiele złota. Zdaje mi się, że wszystko, co posiadał. Pewnego razu, sześć lat temu, Jim przyszedł do mnie do jednego z tylnych pokoi, siadł na mej sofie, tak jak teraz tu siedzi i... już nie powstał więcej bez pomocy. Raptownie zgiął się, uwiadł, i nie mógł już nikomu powiedzieć, czego mu braknie. Przyszli doktorzy i powiedzieli, że jego całe życie temu winne, — żył bowiem swobodnie i szalenie, — że już nigdy mu lepiej nie będzie i że długo nie pociągnie. Radzili mi odesłać go do szpitala do San Francisco, gdyż już nikomu nie może być użytecznym i dzieckiem będzie przez całe życie. Być może, że coś było w oku Jima, co mnie wzruszyło, być może dlatego, że nigdy dziecięcia nie miałam, powiedziałam „Nie!“ Byłam wtedy bogata, świat cały mnie kochał, wielcy panowie, jak wy, przychodzili mnie odwiedzać. Sprzedawałam to, co miałam, a kupiłam natomiast to co widzieli, bo leży to tak na osobności, i sprowadziłam tutaj moje dziecko.

Podczas mowy zmieniła swą dotychczasową pozycję z pewnym poetycznym taktem wrodzonym każdej kobiecie. Niema postać chorego znalazła się pomiędzy nią a słuchaczami, Miggles schowała się w cieniu za nim, jakby na usprawiedliwienie swych czynów chciała go nam ukazać.

Chociaż milczący i bez wyrazu, Jim, przemawiał jednak za nią; bez ratunku, bez siły, bez nadziei, złamany piorunem bólem, a jednak otaczał ją swemi ramionami.

Zakryta, w ciemności, lecz ciągle trzymając jego rękę, mówiła dalej:

— Długiego czasu trzeba było, nim przywiałam do spokoju tutaj, gdyż żyłam w wielkim towarzystwie i prowadziłam życie wesole. Nie mogłam dostać kobiety do pomocy, a mężczyźni nie śmiali zaufać. Lecz przebiliśmy się powoli, ja z Jimem, bo pomogli nam trochę w sąsiedztwie mieszkający Indianie, a potrzebne rzeczy do gospodarstwa sprowadzałam z North Fork. Od czasu do czasu przyjeżdża tu doktor z San-Francisco, aby zobaczyć, co robi „dzieci Miggles“, jak on Jima nazywa. A kiedy odchodzi, powiada do mnie: „Miggles, jesteś dzielna dusza, niech ci Bóg błogosławi!“ I już nie czuję się wtedy tak samotną. Gdy tu był raz ostatni, powiedział otwierając drzwi na wychodną: „wiesz co, Miggles, twoje dziecię wyrośnie jeszcze na człowieka i będziesz z niego dumna; ale nie tutaj, Miggles, nie tutaj! I zdało mi się, że odszedł smutny, i... i...“

Tutaj głos i oblicze Miggles zginęły gdzieś w cieniu.

— Ludzie tutaj są dla mnie przychylni — zaczęła znowu Miggles, wychylając się trochę do światła. Naprzód chłopcy z North-Fork kręcili się tu trochę, lecz zobaczyli, że są zbyt cni i nie pokazali się więcej. Kobiety są także bardzo grzeczne, nigdy się nie pokazują.

Byłam bardzo samotną, aż póki dnia pewnego nie znalazłam w lesie Joachima. Był jeszcze taki maly, — nauczyłam go podawać łapę gdy mu się jeść zachce. A potem mam jeszcze Polly — tę tam srokę, — o, ta umie najrozmaitsze rzeczy, i u przyjemnia nam skrzeczeniem całe wieczory. Wtedy już mi nie jest samotnie, i nie wydaje mi się, że jestem jedyną żyjącą istotą w całej fermie... — I Jim tutaj — mówiła dalej Miggles z dawnym śmiechem, wysuwając się zupełnie z ciemności, — dzi-

wilibyście, gdybyście widzieli co on umie na takiego człowieka jak on. Przynoszę mu czasem kwiaty, patrzy tak jakby je rozpoznawał, tak patrzy naturalnie. A czasem znowu, gdy jesteśmy sami, czytam mu te rzeczy na ścianie... Miły Boże! tej zimy przeczytałam mu całą jedną ścianę — rzekła, śmiejąc się serdecznie. Do tego zajęcia nie ma człowieka na całym świecie jak Jim.

— Dlaczego nie pójdziesz za mąż za człowieka, któremu poświęciłaś całe życie? — zapytał sędzia.

— Tak, widzisz pan — odparła Miggles — byłoby to nieładnie nadużywać go w tak smutnym stanie. Zresztą gdyby z nas była para małżeńska, to wiedzielibyśmy oboje, że ja muszę robić to, co teraz czynię z dobrej woli.

— Ależ jesteś jeszcze młodą i przystojną...

— Już jest późno — rzekła Miggles poważnie — i lepiej będzie, gdy spać pójdziecie. Dobranoc dzieci.

I Miggles zamilkła, położyła się obok fotelu Jima, zakryła koidrą głowę, opierając ją na stołku, na którym były nogi Jima.

Ogień wygasł powoli na ognisku. Wszyscy zawinęli się w mleczeniu w kołdry i po chwili w całym gmachu słychać było tylko szum deszczu i ciężki oddech śpiących.

Sen jakiś przykry przebudził mnie nad ranem. Burza uciła i gwiazdy iskrzyły się na niebie. Przez okna otwarte zaglądał wynoszący się po nad uroczyste jodły księżyc w pełni. Promienie jego z litością bez granic oblewały postać niedołężną w fotelu, i zdawało się, że oblewający potok światła spadał na pochyloną głowę niewiasty, której włosy myły, tak jak w pięknej starej opowieści z Ewangelji, nogi tego, którego ukochała. Nawet szorstkie formy Juby Billa leżącego między niemi a nami, przybrały

jakiś wyraz łagodny i poetyczny. Potem zasnąłem znowu i obudziłem się dopiero w dzień biały, kiedy Juba Bill wrzasnął mi nad uchem: „wstawać!“

Kawa była przygotowana na stole, lecz Miggles znikła gdzieś. Szukaliśmy po całym domu, — konie powoli zaprzężono. Lecz ona nie wróciła. Widocznie było, że chciała uniknąć pożegnania z nami i chciała, żebyśmy jechali bez pożegnania.

Po wsadzeniu dam do powozu, wróciliśmy do domu i każdy z nas uściśnął uroczyste limowi rękę, przyczem przywracał go za każdym razem do pierwotnego położenia. Każdy się obejrzał jeszcze raz po długim pokoju, i rucił ostatnie spojrzenie na stołek na którym Miggles spoczywała... Marudząc, zajęliśmy nareszcie nasze miejsca w powozie.

Trzaśnięto z bicia i odjechaliśmy.

Lecz w chwili, gdyśmy już wjeżdżali na bity gościniec, Bill zręczną ręką ściągnął cugle; wóz stanął, jak wryty. Na małym pagórku przy drodze stała Miggles, o włosach przez wiatr rozwiewanych, o iskrzących się oczach i z chusteczką w rękę, którą w powietrzu powiewała. Zdawało się że z jej zębów polyska ku nam ostatnie: do widzenia. Pożegnaliśmy ją kapeluszami. Juba Bill począł jak szalony bić konie — zdaje się że się bał nowego oczarowania, wszyscyśmy opadli na swe miejsca.

Nikt nie wyrzekł słowa aż do North Fork i wóz stanął przed bramą hotelu pod „Niepodległością.“ Weszliśmy do głównej sali i obiadliśmy stół wokoło.

— Czy szklanki wasze pełne, panowie? — rzekł sędzia zdejmując uroczyste swój biały kapelusz.

Były napełnione. — Więc dobrze, — pije zdrowie Miggles, niech ją Bóg błogosławi!

Może już ją pobłogosławił. Kto wie?

Lwów, z Isby handlowej.		dają	zadają	Listy zastawne		dają	zadają	dają		dają	zadają
Data 4 września.				50% Banku narod. listy		97 65	97 80	Kolei austr.-półn. zachodniej		132 50	133 50
I. Akcje za sztukę:				10% galicyjskie		78	—	Franciszka Józefa		138	138 50
Kolei gal. Kar.-Lud. po 200 zł.		201	206	50% galic. zakł. kred. włośc.		86	87	Banku anglo-austrackiego		73 25	73 50
Lwów-Czern. „ 200 „		20	75	50% węgierskie listy		95 50	96	Zakładu kredytowego węg.		131 50	131 75
Banku hipot. galic. „ 200 „		217	219			84 50	—	Banku franko-austrackiego		11 25	11 50
kredyt. galic. „ 200 „		208	210					franko-węgierskiego			
II. Listy zast. za 100 zł.				Pożyczki loteryjne.				galicyjskiego dla handlu			
Tow. kred. gal. 50% w. a.		85 85	86 40	Losy pożyczki z roku 1839		252	253	i przem. w Krukowie			
„ „ 49% „		78 80	79 60	1854		107 50	108	galic. hipotecznego			
„ „ 10% „		85 65	86 40	1880		11 50	11 75	wied.ńskiego dla obro-		88	88 50
Banku hipotecz. gal. 60%		88 35	89 15	% losów pożyczki austr. pań		116 50	117	twa płodów leśnych			
Galic. Zakł. kred. włośc. 60%		94	95	z roku 1860				dla obrotu ogólnego			
III. Listy dłużne za 100 zł.				Losy pożyczki z roku 1861		70 60	70 80	Obługi pierwowzrostwa.			
Ogóln. roln. kred. zakł. dla				pram. pożyczki węg.		21 50	22 50	Kolei nadniedziestrzańskich		68 50	69
Gal. i Buk. 6% los w 15 lat.		90	91 40	Comorente		162 25	162 75	koszycko-bogumińskiej		1	1 50
Towarz. kredyt. ziemsk. 6%				kredytowe		95	95 50	państwowej St. 500 fr		145	145 50
leasowane w 15 latach				żegluga par na Dunaju		38	39 50	Emilia z roku 1867		114	114 25
IV. Obługi za 100 zł.				księcia Salm		31	31 50	półudniowej St. 500 fr.		145	145 50
Adminkazyjne galicyjskie		85 75	86 60	Klary		28 25	28 75	Bony 1875 1876 60%		100	100 50
Pożyczki kraj. z r. 1873 po 60%		90	92	hr. St.-Genois		27 50	28	póln. c Ferd 100 zł. m. k.		95	96
Losy miasta Krakowa		14	15 50	miasta Budy		24 50	25	„ „ 100 zł. w. a.		103	103 25
Stanisławowa		18 25	19 75	księcia Windischgrätz		21 75	22 25	półuda. póln. niem. 50%		85 25	85 75
V. Monety.				hr. Waldstein		13	13 50	na 100 złr. w. a.		92	—
Dukat holenderski		5 66	5 78	hr. Kozlewich		13 50	14	50% w srebrze		97 50	93
cesarski		5 74	5 84	Rudolf		16	16 25	gal. Kar.-Lud. 300 zł. w. a.		92	90
20-frankówka		9 58	9 68	tureckie 400 franków				w srebr. 50% za 100		97 50	92 50
Półimperyal rosyjski		1 68	1 85	Akcje bankowe i prze-				Emilia II.			
Rabel rosyjski srebrny		9 59	9 85	mysłowe.							

PARASOLE

jedwabne, wełniane i alpakowe
poleca po cenach najniższych skład towarów drobiazgowych

JÓZEFA BALLABANA

ulica Karola-Ludwika liczba 3., obok magazynu pp. Schayerów we Lwowie.

65 (18-9)

Nowo otworzony

HADEL

A. JONAS

ulica Halicka liczba 46.

naprzeciw nowo - wybudowa-
nego gimnazjum

FRANCISZKA JÓZEFA

poleca 91 (1-6)

w wielkim wyborze

rekwizyta szkolne do
pisanja i rysowania,

upraszając o łaskawe względy.

W. Dissel i F. Mikosiński

polecają

skład i pracownię

SUKIEN MEZKICH

we Lwowie,

ulica Wesoła, liczba 11,

92 (1-4)

CUKIER i KAWA

najtaniej u

Juljusza lub Wilhelma

A D A M A

(2-6)

we Lwowie.

90

**MESSJANIZM i
TOWIAŃSZCZYNA**

przez

Czesława Pieniążka.

Pod tym tytułem wyszło wła-
śnie dzieło, przedstawiające
historję zamierzonej przez

ANDRZEJA TOWIAŃSKIEGO

reformy religji i wykazujące
stosunek A. Mickiewicza, J.
Słowackiego, S. Goszczyńskiego
i innych poetów polskich, w
jakim pozostawali z zabiegami
Towiańskiego i emigracją polską
w Paryżu. 83 (4-6)

Dzieło to nabyć można w
księgarniach lwowskich.

WINOGRONA

fesławskie

szczepu włoskiego jedyne do

codzienn świeżo otrzymywa! — o łaskawe zamówienia uprzejmie proszę

F. W. KRÓLIKOWSKI

94 (1-6)

**Herbaty
chińskie**
prawdziwe karawanowe

poleca

KAROL GRUCHOL

we Lwowie w Rynku.

Pekko Kaysow, pierwszy zbiór
wiosenny 1/2 kilo zlr. 5.

Melange Imperial, kwiatowa
herbata, jasno naciągająca, łag-
odna zlr. 4.

Sansinsky, silna herbata, ciemno
naciągająca zlr. 4.

Kongo, czarna herbata najlepsza
zlr. 3.

Kognak stary, najlepszy fran-
cuski oryginał, flaszką zlr. 3.

Rum angielski, 11 lat stary,
duża flaszką zlr. 2.

Zlecenia zamiejscowe
za zaliczką.

KAROL GRUCHOL

85 (1-7) we Lwowie w Rynku.

BIURO

wywiadowcze i ogłoszeń

J. POLINSKIEGO

we Lwowie ulica Halicka l. 13,
ma obecnie kilka świeżo
zgłoszonych

**majątków na sprze-
daż i folwarków do
wydzierżawienia,
kamienic i dworków
do sprzedania.**

Również polecić może pod za-
ręceniem osobistym ludzi
zupełnie ukwalifikowanych na
najrozmaitsze posady przy go-
spodarstwie i do czynności
kancelaryjnych.

BIURO przyjmuje zgłoszenia i
umieszcza studentów na stancje.

Wielki wybór sług
wszelkiego rodzaju.

57 (12-9)

IAN KRISE

zegarmistrz.

Lwów, ulica Sobieskiego l. 3.

poleca swój nowo zaopatrzony

SKŁAD ZEGARKÓW

szwajcarskich kieszonkowych, wiedeńskich
ściennych i szwarzwaldzkich

jako też

wielki wybór łańcuszków złotych
i srebrnych.

Wszelkie reperacje

przyjmuje i takowe jak najlepiej i naj-
taniej wykonuje. (3-7)

„KOSMOS“

organ polskiego towarzystwa imienia

„KOPERNIKA“

wychodzi co miesiąc we Lwowie
od stycznia r. b.

Prenumerata półroczna na „Kosmos“
wynosi w miejscu 2 zlr. 50 ct.,
z przesyłką pocztową 3 zlr.

Prenumerować można we wszy-
stkich księgarniach w kraju i za
14 (16-7) granicą.

Skład główny w księgarni

Wł. Belz

we Lwowie w hotelu Żorża.

**FABRYKA
ŻALUZJI I STORÓW DREWNIANYCH**

jako też

HANDEL OBIĆ PAPIEROWYCH

J. S. Jürgensa

we Lwowie.

Przyjmuje jak dotąd tak i nadal wszelkie zamówienia i wykonuje
takowe najstaranniej i bezzwłocznie

po cenach znacznie niższych.

87 (4-4)

Lekcje na Cytrze

udziela się w pomieszka-
niu własnem, lub też w
domach prywatnych
76 w mieście. (5-7)

O szczegółach i warunkach po-
wziąć można wiadomość w dru-
karni Wgo K. Pillera przy ulicy
Życzakowskiej, u jednego z pra-
cujących tamże, przed południem.

Krajowa fabryka

PORTLAND - CEMENTU

W. Struszkiewicza i B. Długoszowskiego.

stacja kolei Arcyksięcia Albrechta Dolina
(poczta Węldzierz)

poleca swój

zawsze świeży produkt

i uwiadamia, iż dla dogodności Szanownej Publiczności
urządziła

składy komisowe

we Lwowie u pana Jana Schumana

plac Marjański l. 9.,

w Krakowie u panów Wartalski et
Wiśniewski

ulica św. Jana l. 295.,

w Przemyśle u p. A. Faliszewskiego,
w Stanisławowie u panów Polester et
Goldenberg.

56 (19-7)

Administracja i Ekspedycja

**„KRONIKI CODZIENNEJ“ i
„SZCZUTKA“**

jest przy ulicy Sobieskiego za sklepem
pana Popowicza, gdzie się przyjmuje na
oba pisma prenumeratę, jakoteż i sprzedaż
pojedynczych numerów.

61 (11-9)